

Føroyar; De Faeröer eilanden.

Zeekajakken rond eilanden omsloten in mist;” it’s a difficult trip”.

Vorbereiding

De Faeröer, een groep eilanden ten noorden van Engeland en ten zuiden van IJsland. Een prachtig gebied dat bekend staat als gevaarlijk water en dus om een gedegen voorbereiding vraagt. Via internet komen we in het bezit van een goede getijde- en stromingsatlas. Deze geeft ook een goed beeld van tidel-races in de betreffende gebieden. Onze uitrusting voldoet aan hoge eisen maar toch besluiten we om droogpakken aan te schaffen. Moesten we ons voorheen in nat neopreen steken nu dus de luxe van een warm en droog pak.

Juli 2007

Eindelijk het is zover. Met de veerboot vanuit Denemarken vertrekken we richting de Faeröer eilanden. Dat ik hier naar uit heb gekeken denk ik. Het is midden in de nacht als ik mijzelf voor de zoveelste keer omdraai op mijn matrasje in de couchette. Ik bevind mij op het onderste dek van de veerboot en het is verre van prettig. Gelukkig komen Johan Jorritsma, Albert-Jan Zijlstra, Paul de Haas en ik heelhuids aan in Torshaven. Blij dat we de benauwde veerboot kunnen verlaten maar dat is op dit moment ook het enige verheugende. Het is 6 uur in de ochtend en de hele stad in een dichte nevel gehuld. Het ziet er mistroostig uit. We hadden rekening gehouden met weersomstandigheden waardoor we niet konden varen maar om daar nu gelijk mee te starten stemt ons somber. We zoeken noodgedwongen de camping op en lopen terug naar het centrum voor koffie.

Regels.

We zitten net aan ons eerste bakje koffie als buiten het weer omslaat. De mist trekt op en de kajak kriebels komen te voorschijn. We checken nog even bij de kustwacht of het echt kan maar ook die bevestigt de weersverbetering.

We melden ons vertrek aan bij de campingeigenaar die ons niets rekent voor het korte verblijf. Wel waarschuwt hij ons voor de gevaarlijke stroming vlak buiten Torshaven richting de eilanden. We nemen het voor kennisgeving aan en pakken de kajaks in en vertrekken. .

Al snel na vertrek blijken er twee regels te bestaan op de Faeröer. Regel een vertrouw nooit op het weerbericht. Regel twee als een inwoner van de Faeröer zegt dat de zee ergens heftig is dan is de zee daar heftig.

Geen keus door varen.

We varen de haven uit, op naar Koltur. Het is even wennen. Grote schepen. Een beladen zeekajak en een gezonde spanning zorgen ervoor dat de eerste peddelslagen toch wat stroef aanvoelen. We varen rustig langs de kust als vanuit het niets een forse deining ontstaat. Even denk ik nog oceaandeining maar tijd om daar over na te denken krijg ik niet. Voor me zie ik de boot van Johan verticaal omhoog gaan! De golven worden hoger en hoger en komen nu van alle kanten. Ik steun dan weer links dan weer rechts om mijn boot stabiel te houden. “Is dit nu een tidel race?”; hoor ik Paul roepen. Ja dus. We moeten meer de zee op maar de wind trekt aan. Ik heb geen keus, doorvaren is het enige wat rest. Dit is heftig! Dit is zee! Met enorme stroomsnelheid worden we rond de punt van het eiland gezet. Voor ons is het water één witte massa. Koltur wordt vandaag een stap te ver. We moeten de koers wijzigen om natte pakken te voorkomen. Ik prijs me gelukkig met mijn droogpak maar dat neemt niet weg dat omslaan hier een fors probleem betekent. We besluiten de luwte op te zoeken en zetten koers richting wal. O, o, o denk ik, dit is dag 1 nog maar. Sterker nog, we zijn amper de haven uit. Wat staat ons nog te wachten in deze wateren.

Kirkjubour/Velbastadur

Als we de luwte bereiken krijgen we weer oog voor de omgeving. We zien de middeleeuwse Magnus Kathedraal van Kirkjubour aan het water staan. Helaas bereiken we het door de stroming niet. Ons eindpunt ligt verder en wordt het haventje van Velbastadur. Omdat er geen camping in de buurt is vragen we een plaatselijke boer of we bij het haventje mogen kamperen. Hij kijkt verbaast maar het mag. Zeker nadat hij hoorde waar we vandaan kwamen. “You had a difficult trip”; zei hij hoofdschuddend. Zeekajakken is bijzonder op de Faeröer waar men veel respect heeft voor de zee.

Vagar.

Het is nog vroeg als ik op sta. De wind is gelukkig afgenomen maar dit neemt niet weg dat we nog erg onder de indruk zijn van onze eerste dag. We besluiten daarom tussen de eilanden te blijven en niet over te steken naar Mykines.

Als we weg varen zien we Koltur links van ons en het is adembenemend. We peddelen rustig langs ruige kusten en vermaken ons met watervallen. Dan duikt het eiland Vagar op aan onze linkerhand. De oversteek, gisteren nog onmogelijk, lijkt nu verraderlijk simpel. We kijken naar elkaar en naar de zee. Hoe het kan weten we niet maar het verre westelijke eiland Mykines blijft trekken. De mystiek doet op afstand zijn werk. Na de eerste dag weten we dat

we een risico nemen. De zee is hier heftig en het weer is verraderlijk veranderlijk. De blikken in de ogen zeggen voldoende. We steken over naar Vagar. We gaan toch echt naar Mykines.

Rode waterdichte zak.

Het is tegen de middag als we onze kajaks weer inpakken voor de tocht naar Mykines. Omdat de camping iets verder ligt dan de haven hebben aardige mensen de dag ervoor onze spullen met hun camper opgehaald. Tot mijn schrik kom ik erachter dat een rode zak mist. Hoe ik ook zoek de zak komt niet boven water.

Helaas zonder rode zak maar met stralend weer en een spiegelgladde zee vertrekken we naar Mykines. Een lange tocht langs het eiland Vagar en de eilandjes Tindhólmur en Gáshólmur. De kust is grillig en een escape is er niet. Om een tidel-race te vermijden gaan we vanaf Tindhólmur de zee op. Mykines laten we even rechts liggen. Als we doorvaren eindigen we in Amerika.

Mykines

Dan doemt Mykines op uit zee. Wat een schoonheid. Het is waar, het eiland spreekt tot de verbeelding. Het licht wordt door de zee en de lucht weerkaatst en geeft het eiland iets sprookjesachtig.

Wij komen in de avond aan maar onze komst blijft niet onopgemerkt. Voor we er erg in hebben staan er hulp troepen klaar om onze spullen vanuit de laag gelegen haven naar boven te brengen. Met een takel en karretje is alles snel omhoog gehesen. Onze spullen worden verdeeld over de aanwezigen en wij lopen in optocht naar de Camping. Camping? Nou ja grasveld buiten het dorp en o ja je kan plassen in de wc bij school. Het geeft ons niets. Dit is zo puur en mooi dat we alles voor lief nemen. De plaatselijke kinderen vermaken ons de rest van de avond terwijl we een immens uitzicht hebben over zee. Dit is zeevaren in zijn puurste vorm.

Bij het aanbreken van de dag is Mykines in dichte mist gehuld. We blijven vandaag en besluiten de wandeling naar de punt van het eiland te maken. Het pad voert ons over de bergkam naar het westen. De tocht eindigt bij een kolonie Jan van Genten.

Eenmaal terug drinken we koffie in het gasthuis. Daar krijgen we te horen dat we zijn uitgenodigd door de Dutch Counsel van de Faeröer. Dat ze die hier hebben denk ik verbaasd. Toch staan we even later, wel wat nerveus, voor de deur van haar huis. Onze nervositeit blijkt ongegrond want we worden aller hartelijkst ontvangen door mw. Leonsson. Ze heeft niet alleen die speciale band met ons land maar ook met zeejakkers. Namen van zeejakkers die tot onze verbeelding spreken komen voorbij. We lezen hun stukjes in het gastenboek en zijn onder de indruk. We blijven onder de indruk als blijkt dat we de komende nacht in het huis mogen logeren. Een korte nacht want we vertrekken al vroeg. Toch worden we door de hele familie in onze boten geholpen en uitgezwaaid. Als we wegvaren weet ik het zeker; “Mykines is bijzonder”

Via Saksun naar Eiði

We verlaten Mykines via een smalle kloof die naar de noordkant van het eiland gaat. We varen richting Streymoy. Een forse oversteek en we moeten een door een grote tidel-race. De spanning stijgt als we de tidel-race naderen. De golven komen van alle kanten maar het is zowaar leuk. Plotseling komt er mist opzetten. Op kompas en GPS gaan we verder. Vlak voor Saksun klaart het op en we zetten voet aan land.

Omdat de tocht voorspoedig gaat besluiten we door te varen en vandaag nog de noordpunt van Streymoy te ronden.

De tocht is indrukwekkend. De kliffen zijn hier enorm. Het gebulder van de zee op de kust overtreft onze stemmen. Hier hebben we niets in te brengen. De zee links oneindig groot, rechts een enorm bergmassief.

Als we de punt naderen voelen we ons nietig. “Wat brengt de noordkust ons”; een vraag die elk van ons bezig houdt.

Het is mistig als we de noordpunt ronden. Dit maakt het varen alleen maar mystieker. Vlak voor Eiði passeren we een kloof. We varen tussen enorme bergwanden als er voor ons rotsen in zee liggen. Door de deining ontstaan er draaikolken. Door precies op het juiste moment langs de rotsblokken te varen kunnen we er langs. Het is spannend en we zijn blij dat iedereen er zonder schade langs komt.

Dan naderen we het plaatsje Eiði, gelegen op het eiland Eysturoy. Na Mykines is dit wennen. Eiði is niet romantisch. Het is een visstad en het is dan ook niet verwonderlijk dat wij onze kampement opslaan naast de visfabriek. We drinken er maar een borrel op en vallen daarna letterlijk om van de slaap.

Risin en Kellingin.

Als we Eiði verlaten passeren we de meest gefotografeerde rotsen van de Faeröer. Risin en Kellingin. Volgens de legende een reus en reuzin die van plan waren de eilanden naar IJsland te slepen.

Via de kust gaan we naar Gjogv. Het is een gevecht met de elementen. Al surfend naderen we Gjogv. Het scheelt niet veel of we surfen er voorbij. Gelukkig ontdekken we het op tijd en varen de natuurlijke haven in. Een lange kloof tussen hoge rotsen.

Was Eiði niet romantisch Gjogv is dat wel. Misschien komt het door de bruiloft die er gaande is maar het plaatsje is prachtig en ademt sfeer.

De volgende ochtend is het mistig en het regent. We kunnen niet varen en dus draai ik me nog even lekker om in de slaapzak. Het is per slot van rekening zondag.

Door varen maar weer.

Na een heerlijke dag in Gjogv is het weer tijd om te gaan.

We gaan de noordkust verlaten omdat de wind aantrekt. We varen via Kalsoy naar Kunoy.

De tocht begint met een flinke oversteek. Rond de noordpunt van Kalsoy staat een tidel-race.

We varen het Kalsoyarfjordur in. Ik ben in de veronderstelling dat tussen de eilanden het rustig varen is. Niets is minder waar en regel drie op de Faeröer dient zich aan:” Prijs de dag

niet voor je op de kant staat”. De wind trekt aan en de deining wordt hoger. Er wordt veel oceaantussen de eilanden geperst. We varen richting Mikladalur met als doel om daar te lunchen. Helaas staat er een dusdanige deining dat we met geen mogelijkheid aan land komen. Dan totaal onverwachts dient zich een tidel-race van formaat aan. De golven toch al hoog bouwen zich in rap tempo op. Als ik op zij kijk zie ik Paul en Johan van hoge golven surfen. Albert-Jan roept nog iets van “zij zijn groot en ik is klein”. Ik denk alleen maar hoe hou ik het recht op. Naar de kant kijkend zie ik dat we, ondanks het gevoel van hoge snelheid, compleet stilliggen. Rest ons maar een ding. We moeten naar de kant zodat we weer vooruit komen. Dit lukt en ik ben blij dat ik uit die heksenketel ben.

Ook in het plaatsje Kunoy klappen de golven met grote kracht op de kade. We varen door naar Klasvik. Het wordt een lange dag en we hebben er inmiddels patent op, na de romantiek komt de harde werkelijkheid. Klasvik is de harde werkelijkheid. We eindigen in een havengebied in aanbouw. We mogen er kamperen en zelfs een kampvuur maken. Dat laten we ons geen twee keer zeggen. We nuttigen Johans meegebrachte jenever bij houtvuur en komen tot de conclusie dat we goed zijn opgeschoten vandaag.

Difficult harbour.

Als we opstaan gloeien we nog na van voorgaande avond. We maken ons gereed voor een pittige oversteek naar het volgende eiland. Een echt grote tidel-race maakt het spannend. Hier komen twee grote stromingen samen. Als we in onze kajaks zitten zie ik de witte schuimkoppen al van verre. We gaan ervoor en al snel nemen de golven toe. Volgens de GPS gaan we achteruit terwijl ik toch echt in een surf zit. Het is heftig. Wat ben ik blij met mijn Romany. Wat een boot wat een ervaring. Ik geniet. We zetten koers naar de overkant en varen het fjord richting NordragØta in.

Vanaf hier geldt regel drie. Ik heb tidel-races gehad, hoge golven, moeilijke rotspartijen in zee. Nooit gedacht dat ik het niet zou overleven. Hier waren geen golven maar valwinden en waterhozen. Hier dacht ik dat ik te pletter zou slaan op de kust. Dit zag ik niet aankomen.

We varen het fjord in. Het waait hard. Mijn peddel trilt in de wind en ik lig haast op het dek. Ik mis kracht en roep om een koerssleep omdat mijn punt telkens wegwaait. Ik vaar me helemaal stuk en ik niet alleen. De sleep mislukt en dan vanuit het niets komt het! Ik zie het water voor me draaien. Het wordt omhoog gezogen! Ik ben bang! Mijn punt wordt opgetild en ik steun met alles wat ik heb aan kracht op het water om overeind te blijven. Ik word in volle vaart richting kust gezet. Dan, vlak voor de rotsen wordt het even rustig. Ik zet mijn boot in de juiste richting. Albert-Jan haakt mij aan en we ploeteren verder richting de haven. Gered!! Wat een tocht. Als ik op de kant sta lijk ik meer op een verzopen kat dan een kajakster. Oké weer een ervaring rijker, windkracht 7 tot 8 lukt niet.

De volgende dag besluiten we terug te varen naar Tórshavn. Het is een stralende weer. Volgens de pilot komen we nog een paar overfalls tegen. We genieten! Helaas, veel te vroeg komt Torshaven in zicht. Wat rest is de oversteek van het Tangafjordur. Ja daar liggen we dan. De haven inzicht maar voor ons één grote witte kolkende massa water. De waterhozen zijn door de wind alweer zichtbaar. Geen van vieren vertrouwen we de situatie. We besluiten de tocht uit te stellen tot de volgende dag. We varen terug en vinden een kampeerplek bij Aeduvik. Torshaven wacht wel even.

Torshaven

Het is nacht. Ik lig in mijn tent. De vakantie is voorbij, de tocht is volbracht. De spullen zijn heel. Er is geëskimoteerd in de haven. De laatste dag ging voorspoedig. De oversteek gisteren onmogelijk vandaag weer eens verraderlijk simpel. De rode zak is terecht. Lag gewoon in de auto. Ik stond er gekleurd op. In de verte komt een brommertje aanscheuren. Het geluid verbreekt de stilte in de nacht en daarbij de betovering van de eilanden in de mist. In de verte hoor ik de veerboot aankomen. We gaan aan boord. Als we wegvaren verdwijnen achter ons de eilanden langzaam in zee en de mist doet de rest.

Tekst; Marian Makelaar

Foto's; Paul de Haas en Albert-Jan Zijlstra

Deelnemers aan de tocht: Albert-Jan Zijlstra, Johan Jorrtisma, Paul de Haas en Marian Makelaar.